

Udsig: Alle de Medlemmer, der hidtil have udtalt sig angaaende denne Sag, have været enige om, at det i Virkeligheden maa anses for ønskeligt at faae den Forandring indført, som dette Lovforslag gaar ud paa. Der er kun Nogle, som have ment, at de uægtelige Ulemper, som det jo paa ingen Maade gaar an at skjule, og som man jo lettelig indser nødvendig ville følge med en saadan Forandring, burde medføre, at man skulde være betenkelig ved at faae Forandringen indført, selv med den lange Frist, som Lovforslaget forudsætter. Jeg tilstaaar, at deri kan jeg ikke være enig. Jeg tror, at man virkelig maa komme til det Resultat, at vi maa komme til denne Forandring i Maal- og Vægtinddelingen, for det Første, fordi det i Virkeligheden kun er en ufuldstændig Nytte, man har af det Lidelingsystem, der er indført med Hensyn til Mynten, naar man ikke med Hensyn til Maal og Vægt faar det samme System indført, men fremfor Alt, fordi det jo, naar alle omliggende Lande dels allerede ere gaaede ind paa dette System dels forberede en saadan Indførelse, vil være umuligt for et lille Land som vort i Længden at bevare et saa isoleret System som det, vi nu have. Hvis man imidlertid kommer til det Resultat, at Forandringen bør indføres, saa nægter jeg ikke, at det forekommer mig, at der er overordentlig Lidt vundet ved at udsætte dens Indførelse til en ubestemt Tid. De Ulemper for Befolkningen, som ere forbundne med at gaa over fra det ene System til det andet, ville under alle Omstændigheder være de samme, hvor lang man end gjør Overgangen. Det hjælper kun overmaade lidt, at man henviser til Skoleundervisningen, thi dette forandrede System maa indføres i Livet; det er Livet, der maa vænne dertil, og Skoleundervisningen vil have overordenlig Lidt at sige, saalænge man i Livet bevarer den gamle Vægt. Men naar jeg gaar ud herfra, forekommer det mig rigtignok noget tvivlsomt, om § 6 har truffet det Rette med Hensyn til Fastsættelsen af Tiden for dette Systems Indførelse. § 6 indeholder jo, som allerede bemærket, en dobbelt Frist, den indeholder en Overgangsperiode, i hvilken det skal være tilladt at benytte det nye System og tillige at benytte det gamle; det er altsaa den Tid, i hvilken begge Systemer skulle kunne arbejde ved Siden af hinanden. Denne Overgangsperiode er fastsat til 3 Aar. I den tydske Lov, hvormed en lignende og lige saa stor Forandring blev indført i det nordtydske Forbund, er denne Overgangsperiode fastsat til 2 Aar. Af den Grund skal jeg indlertid ikke udtale mig dissentierende mod, hvad der er fastsat i Lovforslaget, det er en Smagssag, om man vil have en noget kortere eller længere Overgangsperiode, men en Overgangsperiode af den nævnte Art maa der til. Smidlertid er der tillige i § 6 fastsat, hvad jeg maa kalde en forberedende Tid; den er i det Mindste 3 Aar, men den kan være

meget længere, nemlig 3 Aar fra den Tid af, som nærmere maatte blive fastsat af Hans Majestet Kongen. I den Tid skal det gamle System blive aldeles uforandret, der skal aldeles Intet gøres i den Tid for at bringe det nye System ind i Befolkningen, men det er kun en Tid, om hvilken det i Motiverne hedder, at den er nødvendig til Fuldførelse af de nødvendige Arbejder til Forberedelse af Systemets Indførelse, for at Administrationen skal kunne forsyne sig med de forskellige nye Maal, Vægtlodder og Veiereskåler, til at justere og stemple disse, samt til at forsende dem til Justerkammerets Forhandlere i Provindeerne. I Tydskland brugte man dertil ikke mere end 1½ Aar; det var en bestemt Termin, der blev fastsat, og det blev ikke overladt til Regeringen i det Ubestemte at forlænge den. Jeg maa tilstaa, at, naar man ser hen paa, hvad der saaledes er gjort andsteds, da kan jeg ikke tro, at det virkelig skulde være nødvendigt at fastsætte en saadan Tid, som der her er foreslaaet. Ja, jeg kan tænke mig det, hvis man vilde overlade alle disse forberedende Foranstaltningers Udførelse til Justerkammeret i Kjøbenhavn, om hvilket det i § 4 er sagt, at det er den Autoritet, der i Fremtiden skal have med Justeringen og Stempelingen af Maal og Veiereskåler at gjøre. Det kan jo være muligt, at Justermesteren i Kjøbenhavn er saaledes filllet, at han ikke kan anvende sin fulde Tid paa sit Embedes Udførelse; men, hvis dette er saaledes, som det er mig sagt at være Tilfældet, da forekommer det mig dog klart, at, naar en saa betydelig Forandring skal foretages som den, der her er Tale om, saa er der al Anledning for Administrationen til at træffe overordentlige Foranstaltninger, for at den kan blive fremmet paa en nogenlunde hurtig Maade, i det Mindste for denne Mellemperiodes Vedkommende. Jeg kan ikke tro Andet, end at det vilde skade den hele Foranstaltning, hvis man mente, at den kunde lade sig udføre, uden at der blev sat ekstraordinære Kræfter i Bevægelse; men, hvis man derimod gjør dette, kan jeg ikke nære den mindste Tvivl om, at det meget let vil lade sig gjøre at afforte den nævnte Tid, som i Virkeligheden ikke er Befolkningen til nogen Nytte. Den er kun til Bekvemmelighed for Administrationen, for at den ikke skal blive overanstrengt ved disse forberedende Foranstaltninger. — Det var denne Hovedbemærkning, jeg agtede at gjøre med Hensyn til Lovudkastets Bestemmelser, men jeg skal dog endnu tillade mig at gjøre et Par enkelte Bemærkninger om det Specielle, dels for at høre den høitærede Ministers Mening desangaaende og dels til Overveielse for det Udnalg, der maatte blive nedsat i Sagen. Jeg er fuldstændig enig med den ærede Minister i, at der ikke er nogen Anledning til at gjøre nogen Forandring med den nuværende Hartkornstønde; det er jo en Statteenhed, som slet ikke kan